

JAN ŠMARDA



Ivan

Blatný

v mých
vzpomínkách

GALÉN



Ivan Blatný v roce 1981. Fotografie Wilfrieda Bauera převzata z knihy
Jürgena Serkeho „Die verbannten Dichter“ (Knaus Verlag Hamburg 1982).
Přetištěno s laskavým svolením autora.

Ivan
Blatný
v mých
vzpomínkách

Jan Šmarda

GALÉN

Upozornění

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Galén

Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5

© Galén, 2013

ISBN 978-80-7262-997-8 (PDF)

ISBN 978-80-7262-995-5 (PDF pro čtečky)

Mé dceři Zdenec

Prolog

Na průčelní stěně zdi domu číslo 4 na Obilním trhu v Brně je od 12. července 2004 vpravo od hlavních vrat ve výši lidských očí umístěna bronzová pamětní deska, plastickými písmeny říkající, že „V tomto domě žil v letech 1919–1948 básník Ivan Blatný“. Surrealistický doprovodný text Ludvíka Kundery cituje útržky Blatného veršů. A tento celek je uveden básnickovým portrétním reliéfem, který sochař Milivoj Husák zhotovil zřejmě podle jeho fotografie pořízené Ivanem Kynclem v posledním období básnickova života, tedy v době, kdy už v tomto domě dávno nežil a kdy se jeho mladistvá tvář už zcela změnila v odlišnou, stařeckou – a vůči textu, který ilustruje, nepřiměřenou.

Tento „lapsus“ může ovšem postřehnout jen ten, kdo ho pamatuje z doby, kdy na brněnském Obilním trhu žil. Pohled na tvář odlitou do bronzu mne vždycky znovu pobuřuje. Zjevná nesrovnalost musela být zřejmě dána tím, že zadavatel pamětní desky měl patrně k dispozici tuto jedinou fotografii, jakkoli k tomuto účelu nevhodnou...

Daleko odtud, v městečku Clacton-on-Sea v anglickém hrabství Essex na pobřeží Severního moře, je současně umístěna pamětní deska zcela jiná, skromnější a menší, elipsoidní, bíle smaltovaná plaketa (bez uměleckých ambicí) hlásající: „IVAN BLATNY famous Czechoslovakian poet born Brno 21-12-1919 resided at Edensor from 28th October 1985 to 5th August 1990“. Je umístěna opět lehce nad výši očí, rovněž vpravo od vstupních dveří, na průčelní stěně rezidenčního hotelu Edensor, což je penzion s psychiatrickou péčí...

Jaký život Ivan Blatný prožil od narození v Československé republice po konec svého života v Anglii? Jaké drama se skrývá mezi jeho tváří mladickou a tváří starého muže? Uvědomil jsem

si, že je tu už jen několik lidí, kteří byli přímými svědky jeho života; a ani můj život už nepotrvá dlouho.

Ivan Blatný byl významnou osobností české literatury a pro celou evropskou kulturu. Proto jeho dramatický život přitahoval, přitahuje a asi bude i nadále přitahovat pozornost kulturního člověka, a to nejen českého. A jsem s nelibostí svědkem toho, že jeho životní osudy jsou i v publikovaných pracích čím dál častěji zatěžovány nesprávnými či nepřesnými a tím matoucími údaji a smyšlenkami, které historickou pravdu o jeho životě postupně zahalují do té míry, že postupně mizí; tím spíše, že jeho osobnost se stává dokonce předmětem uměleckých kreací, prezentujících ji zcela nepřiměřeně.

Položil jsem si tedy otázku: je správné k tomu mlčet? Asi ne. Je ale právě mou povinností pravdivou biografii Ivana Blatného do historie pro příští generace uložit? Asi také ne, vždyť literárním historikem nejsem. Ale profesionální literární historikové, kteří by byli současně povolány svědky Ivanova života, už vlastně nežijí.

A tak docházím k závěru, že je přece jen mou povinností své pravdivé svědectví o svém bratranci Ivanovi do historie uložit; k čemu to může být užitečné, ať ukáže budoucnost.

1. Ivan se narodil s mimořádným talentem

Pro Landsturmfähnricha (praporčíka) týlové jednotky rakousko-uherské armády Lva Blatného skončila první světová válka už v pozdním létě 1917. Jeho válečná anabáze ho v té době zastihla až v orientálním prostředí albánského Skutari (Skadaru). Třiadvacetiletý student práv (narozený 11. dubna 1894) byl poznamenán rodinným prokletím – plicní tuberkulózou. Potýkal se s ní po léta úspěšně (jakkoli byl náruživým kuřákem cigaret) a prošel i lékařským vyšetřením, jež ho uznalo schopným vojenské služby; ale malárie, kterou ho v úmorně horkém, páchnoucím a vlhkém, mohamedánském prostředí nakazil endemický komár, obranyschopnost jeho organismu zcela podlomila. Jako těžce nemocný musel být převelen z armádního lazaretu ve Skutari do vojenské nemocnice – příštího plicního sanatoria v moravském Jevíčku. Na rodné Moravě se pak začal rychle uzdravovat. Jako zdravý byl z jevíčského ústavu propuštěn na jaře 1918; ale současně byl ze zdravotních důvodů uznán neschopným aktivní vojenské služby a převelen do zálohy.

Lev Blatný se tedy ještě před koncem první světové války vrátil do civilního života a také ke své lásce Zdence Klíčnickové; jejich vztah byl hluboký a vzájemný. Poznali se už jako studenti I. českého gymnázia v Brně v Legionářské ulici; znali se tedy už v době, kdy Lev maturoval. Zdenka (narozená 17. července 1896) v té chvíli končila sextu – o vážné známosti ještě nemohlo být řeči. Jenže Lev po maturitě odešel do Prahy studovat práva na tehdy jediné české právnické fakultě Karlovy univerzity, a tak si oba museli zvykat na vzájemné dopisování – stalo se jim pak celoživotním údělem. (Naštěstí si Zdenka Klíčnicková většinu Lvových dopisů uschovala a ty zachované jsou dnes uloženy v Literárním archivu Moravského muzea v Brně.)

Sňatek obou vroucně zamilovaných byl uzavřen v Brně dne 16. května 1918. Zdenčini rodiče, komerční rada Arnold Klíčnický s chotí Annou, novomanželům uvolnili polovinu svého velkého a krásného bytu ve 3. poschodí domu na Obilním trhu 4. A tento byt se záhy stal nadlouho středem brněnského literárního světa.

Druhou starostí Lva Blatného pak bylo co nejrychlejší dokončení válkou přerušeno právníckého studia – a tím materiální zajištění společného života mladých manželů. Také to se mu podařilo. Doktorem práv byl promován na Karlově univerzitě v Praze 14. prosince 1920. A předtím – 21. prosince 1919 – se mladým a šťastným manželům narodilo jejich jediné dítě, syn Ivan. (Nikdo tehdy nemohl tušit, že JUDr. Lvu Blatnému je vyměřeno už jen devět a půl roku života.)

Lev Blatný arci pronikl do literatury lyrickým sešitkem „Vzkazuji“ už před válkou, jako student prvního ročníku svých pražských studií; ten však zůstal jeho jedinou publikovanou poezií. Věnoval se především próze a dramatu. V roce 1920 napsal ryze expresionistické drama „Tři“, v němž velmi osobitě zpracoval banální tematiku měšťáckého manželství dvou lidí a jejich milostných vztahů. Celé jeho dílo je neseno bytostnou empatií vůči sociálně slabým, nešťastným, životem poznamenaným a nemocným, přitom je v něm však přítomen překvapivý smysl pro tragikomično. František Götz ho označil za „dramatického lyrika co do zážitku a za prudkého dramatika co do tvárné potence“.

JUDr. Lev Blatný byl občanským povoláním vrchním komisařem ředitelství Československých státních drah v Brně, ale jeho prvotním osobním zájmem se stala literatura. Pilně psal a byl zakládajícím členem a předsedou Literární skupiny v Brně, vyznávající tehdy moderní expresionismus, redaktorem časopisu Host (který skupina začala vydávat), dramaturgem činohry Zemského divadla v Brně, literárním kritikem, stálým spolupracovníkem brněnského Radiojournalu atd.

Zdenka Klíčnicková byla čtvrtým a posledním potomkem budovatele a majitele optického závodu v Brně v České ulici č. 23 (který pak roku 1935 po něm zdědil Ivan Blatný – a který je tam dodnes). Po dvou synech (Arnoldu mladším a Jarosla-

vovi) měli dvě dcery (Annu a Zdenku, ale Anička zemřela už v jedenácti letech). Arnold Klíčnick senior patřil mezi osobnosti české brněnské společnosti; byl mj. mecenášem Památníku Bible kralické. Zdenka byla mimořádně inteligentní a kultivovaná žena se širokými uměleckými zájmy i známostmi. Ač její školní vzdělání skončilo maturitou na gymnáziu, měla hluboké znalosti – zejména z oblasti literární (které svědomitě usměrňoval Lev Blatný) a hudební. Měla svůj přirozený půvab: světle hnědé, třebaže často nepřilíš upravené vlasy a přestože její postava s mateřstvím ztratila svou původní štíhlost. Nosila brýle. Byla však temperamentní, vitální, usilovná ve svém snažení a výkonná nejen v administrativní práci v otcově závodě. Přitom byla velmi společenská a ve společnosti oblíbená. Bylo v ní něco jakoby mužského. Života užívala plnými doušky, jakkoli ji po léta sužoval jaterní neduh. Neblahé dědictví rodu Klíčnicků – sklon k melancholii – ji vynechalo. Naopak, byla tak trochu sluníčkem ekonomicky velmi dobře zajištěné, kulturně orientované vlastenecké rodiny (včetně prarodičů Klíčnickových) a přišla do styku s řadou současných umělců.

Toto rodinné prostředí v krásném, rozlehlém bytě na Obilním trhu dávalo malému Ivánkovi už samo o sobě stále nové podněty, které jeho rodiče s radostí ve své výchově umocňovali. A radovali se z toho, jak už brzo vyšlo najevo, že Ivánek zdědil literární – a zejména básnický – talent svého otce. Stejně jako tímto zájmem bylo rodinné prostředí Blatných prochnuto vzájemnou láskou a úctou. Nepevné zdraví obou rodičů – zvláště otcovo – si chlapec příliš neuvědomoval. Rodinné prostředí vítalo a kultivovalo jeho literární sklony, živené ustavičnými návštěvami literátů, kteří se u Blatných scházeli a mezi nimiž se malý Ivan od útlého věku pohyboval. Byli to hlavně Čestmír Jeřábek, Dalibor Chalupa, Jiří Mahen, František Götz a mnozí další, i mimobrněňští.

Ivan byl také již jako tříleté dítě s maminkou u moře – v italském Gradu; u moře stejné zelenomodré barvy, jakou měly jeho oči. Na lístku z 21. května 1923 Zdenka píše domů: „Ivánkovi se daří znamenitě. Sílí jedna radost... Ivan už uzavřel tolik známostí, že o společnost bych už neměla nouzi.“

Nejstarším dochovaným rukopisem příštího básníka, který napsal tiskacími písmeny s roztomile chybnými tvary pravděpodobně ve věku čtyř let za asistence své maminky, je jeho dopis „tetě“, Zdenčině důvěrné přítelkyni pianistce Iloně Kurzové:

MILÁ TETO ILONKO.

UŠ JSEM TÍ DLOUHO NEPSAL DOPÍS. POSÍLÁM TÍ PUSU. I PAVLYČKOVÍ. STREJČKOVÍ ŠTĚPÁNOVÍ POZDRAF POSÍLÁM. JÁ TEN DOPÍ SNEPOSÍLÁM TETĚ JA TO POSÍLÁM CĚLÉRODÍNEŠTĚPÁNU. UŠ I SEUČÍM NEVÍM ESLI VÁMTO PANÍ KURCOVÁ ŘÍKALA MÝLA TETO UJEKONEC.

Maminka uložila tento výtvar do rodinného archivu spolu s odstřiženou bohatou kadeří jeho zlatých vlásků. Jak patrně, Ivan začal podléhat lákadlu psaní velmi brzy; a jak husté a jemné vlásky na jeho hlavě temněly až do tmavě kaštanového odstínu, přecházely řádky jeho dalších rukopisů ve stále poetičtější verše.

Přibližně ze stejné doby pochází také dochovaný jeho první „výrobek“, který přinesl ze školky 9. května 1924: sešitek tří barvotisků, svázaných červenou bavlnkou.

Začátkem září 1925 – tedy téměř o čtyři měsíce dříve, než dovršil šest let – šel chlapec poprvé do školy. Jako prvňáček pak „vytvořil“ svá první „literární dílka“, uložená rovněž v rodinném archivu. Nejstarší z nich nese datum 16. března 1926:

Jaro

*Jaro, štěstí zdroj,
zpěvných ptáček roj.
Jaro! Jaro! Ach,
nehrejte vy páni šach,
běžte ven,
uvidíte tam spoustu krásných panen,*

*ty si namluvte
a už víc nemluvte.*

Co asi dokáže psycholog vyčíst z tématu a obsahu této prvotiny šestiletého chlapce, i když nezná budoucí básníkovy osudy, tak bytostně prolnuté vztahy k ženám? – Pro úplnost cituji i poznámku, kterou Zdenka Blatná připsala pod záznam této básničky: „Když mu bylo vytýkáno, že ani neví, co napsal, odvětil: Já nejsem praktik, ale theoretik!“

Z let 1926–1928 je pak dochováno ještě 19 dalších Ivanových básniček, které dokládají jeho inspiraci bohatou četbou dětské poezie, pohádek i dobrodružné literatury, ale také jeho vlastními zážitky. (Už tehdy si budoucí básník – samozřejmě aniž by si to uvědomoval – budoval svou paměťovou „databanku“ prožitků, dojmů, střípků dějů, setkání a zkušeností, z níž pak čerpal náměty pro svou tvorbu po celý svůj život – i v jeho druhé polovině v ústraní anglického exilu.)

Datem prvního prosince 1926 pak Zdenka označila písemnou památku na téměř sedmiletého Ivana, dopis (přesněji pohlednici) napsaný psacím písmem, adresát „ježišek“ – s textem: „mamam Ježižku já bich chtěl tu knihu cesta Pana Broučka na měsíc. A novou Bateriji do otáskové hry IVAN“.

Ze zmíněných devatenácti básniček školáka Ivana uvádím na ukázkou několik příkladů. Jsou už napsány hlavně na listu papíru – formuláři vytrženém z účetní knihy na rok 1925.

Sůl

*Stůl, stůl, stůl,
na něm jako zlata důl
leží tam sůl.*

Královna

*Královna, ta krásná paní,
ta má všelicos a všechno k mání,
vojáků a rytířů, ubrusů a vějířů.*

Král

*Král
pořádá bál.
Na bále je dvorní dáma,
bude tam též naše máma.
Naše máma boty nosí,
jiní budou chodit bosí.*

Říkadlo

*Moje milá na zábavu chodila
a na zábavě jiného milého si hledala.
Také mě ráda neměla,
potom se konečně se mnou rozvedla.
A až se se mnou rozvedla,
potom já jsem si našel jinou.
A s tou jinou jsem se oženil,
potom jsem ji rád měl a miloval jsem se s ní.
Ale ona se se mnou zase rozvedla
a potom už jsem si nehledal žádnou milou.
KONEC.
KDYŽ JE KONEC, TAK VŠECKO KONČÍ.*

(Datováno 18. 2. 1927, kdy nebylo Ivanovi ani osm let.
I tyto jeho verše bývají často uváděny
jako nejstarší dochované.)

Bojovník

*Bojovník, ten statný muž,
už jde do boje, už
má pušku, dýku, všechny zbraně
a je přichystán hned k ráně,
na rameně pušku a oheň v líci,
ten bojovník, ten bojovník bojující,
je odhodlán, je odhodlán jen pro svou vlast,
chce ji chránit,
před nepřáteli bránit.*

(bez názvu)

*Hezká malá krabička
To je dobrá věčička
Každý může do ní dát
Co si srdce ráčí přát.*

*Bonbony a čokoládu
Nebo věci na parádu
Dokonce i šperky zlaté
Inu páté přes deváté.*

Obraz

*Na obrázku stojí pán, drží on tam hůl,
nedaleko obrázku pase se tam vůl,
blízko pána je těž dům.
Franta křičí rum, pum, pum.*

Tulipán

*Tulipán
stojí sám
na zahrádce pod stromkem
nad chaloupkou pod domkem.*

Riviera a u nás

*Tam růže v květu,
tady sníh,
zde sever,
a tam jih.*

Verše z jeho šesti až osmi let vznikly v tomto sledu – a zřetelně dokumentují jak jeho duševní vývoj, tak růst jeho poetických schopností.

V březnu a dubnu 1928 posílá malý školák svému tatínkovi a babičce Anně do Brna pohlednice z Vídně, z Monte Carla a z Mentonu na francouzské Riviére, kde je spolu s matkou. (Později za nimi přijel na Riviéru i tatínek Lev Blatný.)

2. dubna 1928 píše Zdenka z Mentonu: „Ivan již dnes všelicos sám šel nakupovat – to je ve svém živlu!“ To už ovládá základy němčiny a začíná se učit francouzsky, jak sám píše tátovi a babičce do Brna.

„Milá Babičko!

Že se přiučím franštině, to si myslím. a řeknu ti proč. U nás v tom Hôtelu co jsme je jídelna a všichni lidi co bidlí v hôtelu tam jedí v té jídelně obsluhuje lidi jedna slečna a ta když vyděla že neumím dobře francouzky tak řekla mámně že od devíti do jedenásti dává tu jídelnu do pořádku, že ja bych jí mohl pomoci že bude při tom se mnou mluvit francouzky a tak já tam každý den na hodinu chodím a s ní mluvím a když něco nerozumím

tak jí řeknu; Je ne comprendspas a ona mně to něčím naznačí a já to porozumím. Každý den svítí slunko ale je to sluníčko zubaté. Ponožky přece nosím. Jednoho dne moře hrozně bouřilo tak že když jsme bili v jídelně šplíchalo to až na Okna. Tvůj Ivan
10.-IV.-1928“

O prázdninách v červenci téhož roku je v rakouském Grazu, tentokrát s babičkou Annou.

A v srpnu jsou s babičkou Annou v Kuthanově sanatoriu v Tišnově. Všechny tyto pobyty mají trojí cíl: aby chlapec klimatickou léčbou zesílil, aby poznával malebné cizí krajiny a učil se cizím jazykům. (To vše ovšem také přinášelo další vstupní informace do banky jeho paměti...) A možná zde byl ještě jeden cíl: odvádět Ivánkovy myšlenky od nemoci jeho otce, jemuž bylo souzeno v této době pobývat stále déle v beskydských a tatranských plicních sanatoriích; tuberkulóza se nevzdala...

Pravděpodobně z tišnovského pobytu v létě 1928 byl otcí do Brna odeslán blokový útržek firmy Koh-i-Noor s Ivanovým vzkazem: „Milý táto! To co ti posílám je do té soutěže lidových novin. Prosím Tě pošli to tam. Zdraví Ivan.“ Ivan již ani ne v devíti letech poprvé oblesal literární soutěž; zpráva o příslušné básničce se bohužel nedochovala.

Ve školním roce 1928/1929, kdy byl ve IV. třídě, zapisoval si do pečlivě zabaleného malého sešitu své první drobné prózy. Jako příklady z nich uvedu jeho vlastní rukou zapsané texty na témata Jaro, Léto, Podzim a Zima.

Jaro

Jaro jest nejkrásnější roční doba, poněvadž příroda se probouzí z dlouhého spanku a nám to připadá jako kdyby my jsme se též probouzeli. Jsme omámeni jarní vůní a všechnou tou jarní krásou. Ptáčky nám zazpívají a květiny na nás kývnou svýma hlavičkama. Jest to vskutku krásné.

Léto

Je horko. Slunko pálí bez milosti. Je dusno. Bouře přijde brzy. Za chvíli z dálky slyšíme zadunění bromu. Na jednou brom burácí strom se zohýbá a ledové kroupy padají a odskakují od země. Za chvíli sluníčko praží zas. Strom stojí rovně. I my si utíráme pot s čela.

Podzim

Stráň sežloutla. A stromy v listnatém lese dříve zelené dostaly nyní barvu žlutou. Vlastovky sesedly se na telegrafní dráty a smutně si zašvitořily. Musíme opustit náš domov a nastěhováti se do teplejších krajin! To taky udělaly. A za chvíli byl kraj jak po vymření. Škoda ptáčků!

Zima

Bílý ubrus ale neprostřený roprostíral se před zraky hladových ptáčků. Vrabci čimčarovali. Prosili lidi o potravu. Sem tam našel se ve městě nějaký dobrý človíček který vrabcům a jiným ptáčkům nadrobil. Ale hůř na tom byli jejich bratři z vesnice. Vesničtí lidé za velkých mrazů zamčeli se do světnice a nikdo nechodil po ulicích. Zde ve městě jezdilo hodně povozů chodilo dost lidí a tak tolik ptáčků nám nezmrzlo. Ale na venkově zmrzlo jich spousta.

V červenci 1929 je Ivan (s maminkou) už potřetí u moře: tentokrát u moře Baltického, v Melluži v Lotyšsku. 3. července píše dědečkovi Arnoldu Klíčnickovi: „Dorozumívám se tady německy. Teď teprve vidím, že je to moc dobré, že mne babička naučila německy.“ (Němčina byla jejím mateřským jazykem, pocházela z německé rodiny.) A také se chlubí, že „už trochu umí jezdit na kole“. – 13. července pak píše tátovi „poprve ingoustem“. Seznamuje ho se třemi lotyšskými kamarády, s nimiž ho spojuje

nadšení pro loutkové divadlo a pro texty v řeči vázané. Zmiňuje se už také o svém záměru přeložit jejich text pro tento dopis z němčiny do češtiny „jenom tak pro zábavu“.

20. července 1929 píše Zdenka z Melluži Lvovi do penzionu v hostýnské Ráztoce: „Teď jsme právě s Ivanem povečeřeli – on jde na koncert do parku se svými kamarády a já půjdu s panem Mannem... do kavárny.“

Dnem 22. března 1930 je pak datován Ivanův první skutečný pokus o překlad poezie z němčiny; je to překlad romantické lyrické básně L. Uhlanda „Einkehr“, kterou Ivan nadepsal „Hostem“. Báseň má pět čtyřveršových strof s těžkým trochejským rytmem a řazením veršů a-b-a-b. Není bez zajímavosti porovnat s originálem alespoň první strofu českého překladu pořízeného devítiletým hochem.

Einkehr

*Bei einem Wirtse wundermild,
Da war ich jüngst zu Gaste.
Ein goldner Apfel war sein Schild
An einem langen Aste.*

Hostem

*U hostinského milého
Já jednou hostem byl,
Jenž krásné jabko zažloutlé
Si za štít zavěsil.*

Patrně z téže doby pochází také Ivanův překlad slavné rozsáhlé básně J. W. Goetha „Der Zauberlehrling“; titul Ivanova překladu zní „Čarodějův učeň“. Ivanovo moderní pojetí humoru romantického klasika stojí za povšimnutí literárních historiků.

Na jaře 1930 se Lev Blatný léčí v sanatoriu v Rožnově. Odtud 6. dubna píše Ivanovi, jak pomalu jaro do tamních kopců proniká a – zřejmě nerad, ač souhlasně – reaguje na Ivanovu zprávu, že se přestál učit hrát na klavír...(Pak už se k tomu nikdy nevrátil.) To už na jeho okno klepala smrt.

Ivan s maminkou a přáteli (při návratu ze čtyřdenního zájezdu do Vídně) ještě 18. května 1930 posílají z Břeclavi tátovi do nemocnice v Brně pohlednici s Ivanovou veselou veršován-

kou. – V neděli 15. června je pak Zdenka s Ivánkem na slovácké pouti U sv. Antoníčka.

A v sobotu 21. června 1930 v ranních hodinách umírá Lev Blatný v plicním sanatoriu Květnice u Popradu. Zdenka s rodinou ho 25. června pohřbívá do rodinného hrobu Klíčníků na Ústředním hřbitově v Brně – po bok svého staršího bratra Arnolda („Armina“, který zemřel jako jednačtyřicetiletý 22. ledna 1927).

Ze dne 30. července 1930 pak pochází – zcela neočekávaně! – Ivanova veršovaná satira na vnitropolitické poměry.

(bez názvu)

*Do politiky řezat je práce velká dnes,
je lepší přece jenom návštěvou hostit les.
Ten klidný přece šumí,
jak nejlíp jenom umí.
Však dneska politika
brečí – kvílí – kviká!
Pere se všechno vzájem,
domácí – a pak nájem!
Dneska se „Šejdrem“ pere,
a s ním „Tramp“ se zase dere.
Kramář do Němců řeže,
až třesou se už věže.
Udržal bije klerikály,
až se třesou všechny kathedrály.
Lidovci zas s agrárníky
drží nemilostné styky.
Kdejaký Bradáč se míchá v politiku,
nechce se však stopit v politickém ryku!
No zkrátka, v tom našem ctěném parlamentu
je hejno všelijakých sakramentů.*

Od 1. do 22. srpna 1930 je Zdenka se synem v Julských Alpách, ve Slovinsku, na březích Bledu i Bohinjského jezera. Ještě nedokáže žít doma bez svého Lva i bez jeho dopisů... Také Ivanův rukopis na pohlednici z Koči u Triglavských jezer je zakřivený.

Ale život jde dál – a 1. října 1930 se Ivan stává primánkem I. českého státního (později: Státního československého) gymnázia v Brně v Legionářské ulici (kde, jak víme, studovali už oba jeho rodiče). Tam pak Ivan studuje až do maturity v roce 1938. Je od začátku osvobozen od náboženství, ale zato v prvních dvou ročnících navštěvuje „relativně povinný“ zpěv. Výroční vysvědčení z první i druhé třídy se honosí samými jedničkami (v sekundě však zameškal 129 vyučovacích hodin).

V lednu 1931 vychází první číslo časopisu napsaného na psacím stroji (s průklepovými papíry) „Trampoty primánků“ (cena „výtisku“ 20 hal.), jehož iniciátorem, zakladatelem, „chef-redaktorem“, předsedou redakční rady, sekretářem redakce i hlavním kmenovým autorem je Ivan Blatný. (Trampoty vycházejí nepravidelně do podzimu 1933 – byť v sekundě a tercii pod změněným názvem Revue.) Jeho programové prohlášení slibuje: „Náš časopis Vám bude donášeti zábavné povídky, primánské básničky, poučné články cestopisné, hádanky, kratší příběhy a spoustu rubrik jako: Filatelistická, loutkářská, humoristická, sportovní atd. a různé referáty... Redakce.“ (Ivan tady důrazně a přesně vy počítává své vlastní záliby!)

A hned za tímto programovým prohlášením v prvním čísle uvádí Ivan Blatný první část své dobrodružné povídky na pokračování, „Raymond“. Jde o romantický, detektivní a pohádkově dobrodružný příběh dvou bratrů-studentů. Ivan si zřejmě postupně vymýšlel pokračování pro každé číslo zvlášť. (Škoda, že zůstala zachována jen první dvě!)

V prvním čísle Ivan dále uveřejnil básničky „Masarykův okruh“ a „Podzim“.